

שאלות חזרה הלכות חנוכה

- 1) א. מדוע צריך להזהר במצות נר חנוכה? ב. מה זוכה הנזהר בה?
ת. א. כיון שהיא מצוה חביבה עד מאוד לפרסם את הנס. ב. זוכה לבנים תלמידי חכמים.
- 2) כמה נרות צריך להדליק מעיקר הדין? ומה המנהג?
ת. מעיקר הדין בכל יום נר אחד לכל בית. והמנהג להוסיף בכל לילה נר נוסף עד שביום השמיני מדליק שמונה נרות.
- 3) מה דין עני בהדלקת נר חנוכה?
ת. שואל או מוכר כסותו וחייב בהדלקה.
- 4) מה יעשה אדם שיש לו שמן רק כדי להדליק לילה אחד?
ת. ידליק רק בלילה הראשון ולא יחלק את השמן מעט מעט לשמונת הימים, כי זה לא יספיק לדלוק חצי שעה אחר צאת הכוכבים.
- 5) יש לו כסף לקנות נר חנוכה או נר שבת, מה עדיף?
ת. נר שבת עדיף.
- 6) יש לו כסף לקנות נר חנוכה או יין לקידוש, מה עדיף? ומדוע?
ת. נר חנוכה עדיף, כי יכול לקדש על הפת.
- 7) יש לו כסף לקנות נר חנוכה או יין להבדלה, מה עדיף? ומדוע?
ת. נר חנוכה עדיף, כי יכול להבדיל בתפילה (אתה חוננתנו).
- 8) האם נשים חייבות בהדלקת נר חנוכה? ומדוע?
ת. נשים חייבות כיון שגם הן היו באותו הנס.
- 9) אדם שבזמן ההדלקה לא יהיה בביתו, מה יעשה?
ת. ימנה את אשתו שתדליק במקומו בזמן.
- 10) היכן מצוה להניח את נרות חנוכה? ומדוע?
ת. על פתח הבית מבחוץ כדי לפרסם את הנס, וידליק בטפח הסמוך לפתח מצד שמאל כדי שמזוזה תהיה בימין ונר חנוכה בשמאל ויהיה מוקף במצוות.
- 11) אדם שיש לו חצר, היכן יניח את הנרות?
ת. בפתח החצר.
- 12) עד איזה גובה יש להניח את הנרות לכתחילה? ומה הדין בדיעבד?
ת. לכתחילה יניח את הנרות בתוך עשרה טפחים מהקרקע ומעל שלושה טפחים. ובדיעבד אם הניח למעלה מעשרה טפחים, יצא.
- 13) מאיזה גובה צריך להניח את הנרות לכתחילה? ומה הדין בדיעבד?
ת. צריך להניח את הנרות מגובה שלושה טפחים. ובדיעבד, אם הניח פחות משלושה יצא.
- 14) הניח את הנרות למעלה מעשרים אמה, מה דינו? ומה יעשה?
ת. לא יצא אפילו בדיעבד, אלא יכבה את הנרות, יניח אותם פחות מעשרים אמה וידליק שנית בלא ברכה.
- 15) מהו זמן הדלקת נרות חנוכה?
ת. מיד בצאת הכוכבים. וחלק מהאשכנזים נוהגים להדליק בשקיעת החמה.
- 16) עד איזה זמן יכול להדליק לכתחילה? ומה הדין לאחר זמן זה?
ת. לכתחילה יכול להדליק עד שתכלה רגל מן השוק – עד חצי שעה לאחר צאת הכוכבים. ואם עבר זמן זה יכול להדליק עד עלות השחר.
- 17) לא הדליק כלל בלילה השני, האם יכול להשלים בלילה השלישי ולהדליק חמישה נרות?
ת. אין לו תשלומין והפסיד המצוה וידליק בלילה השלישי רק שלושה נרות.
- 18) מצות נר חנוכה ותפילת ערבית, מה קודם? ומדוע?
ת. תפילת ערבית קודם כי תדיר ושאינו תדיר – תדיר קודם.
- 19) הדליק נרות חנוכה בשמן קנולה – האם יצא ידי חובה? ומדוע?
ת. יצא ידי חובה כי כל השמנים כשרים לחנוכה.
- 20) במה מצוה מן המובחר להדליק? ומדוע?
ת. בשמן זית, כי הוא זכר למנורה ובו נעשה הנס.
- 21) אלו פתילות כשרות לנר חנוכה? מה מצוה מן המובחר? ומדוע?
ת. כל הפתילות כשרות לחנוכה. מצוה מן המובחר בפתילה מצמר גפן או פשתן זכר למנורה בבית המקדש.
- 22) מה לומדים מהפסוק: "זה אלי ואנוהו"?
ת. שצריך להדליק את נרות חנוכה בכלי נאה, לחבב ולהדר במצוה.
- 23) האם צריך להחליף את הפתילות בכל לילה? ומדוע?
ת. יש אומרים: שלא צריך להחליף כי פתילות ישנות דולקות יותר טוב מפתילות חדשות.
ויש אומרים: שצריך להחליף זכר למנורה בבית המקדש שהיו מחליפים כל יום פתילות חדשות.
- 24) שמן שנותר בחנוכה, מה דינו?
ת. אם הנרות כבו בתוך חצי שעה להדלקתם, השמן אסור בהנאה, ואם הנרות כבו לאחר חצי שעה השמן שנותר מותר בהנאה.

- (25) **האם מותר לאכול לפני הדלקת הנרות? פרט!**
 ת. אסור לאכול חצי שעה קודם הדלקת הנרות יותר מכביצה פת או עוגה, אבל עד כביצה מותר.
- (26) **כמה ברכות מברכים בלילה הראשון? ומהו סדר הברכות?**
 ת. בלילה הראשון מברכים שלוש ברכות: להדליק נר חנכה, שעשה נסים, שהחינו.
- (27) **האם יכול להיות שאדם יברך על הנרות אפילו שלא הדליק? פרט!**
 ת. כן, בתנאים אלו: א) לא הדליק נרות באותו לילה ולא שמע ברכות ההדלקה מאחר.
 ב) אינו עתיד להדליק באותו לילה.
 ג) לא מדליקים עליו בתוך ביתו.
- (28) **מה מברך אדם שהתקיימו בו שלושת התנאים?**
 ת. בלילה הראשון מברך שתי ברכות: שעשה נסים ושהחינו. ובשאר הלילות מברך רק שעשה נסים.
- (29) **מה אומרים לאחר הדלקת הנרות?**
 ת. אומרים את נוסח "הנרות הללו" מיד לאחר הדלקת הנר הראשון, ולאחר מכן אומרים: "מזמור שיר חנכת הבית".
- (30) **מאיזה נר מתחיל להדליק בכל לילה?**
 ת. מהנר הנוסף משמאל לימין.
- (31) **האם מותר ללמוד תורה לאור נרות חנוכה?**
 ת. אסור ללמוד בתוך חצי שעה להדלקתם, אבל לאחר מכן מותר ללמוד או להשתמש לאור הנרות.
- (32) **האם מדליקים נרות חנוכה בבית הכנסת? ומדוע?**
 ת. מדליקים גם בבית הכנסת: א) כדי לפרסם הנס. ב) כדי להוציא את מי שאינו בקי. ג) כיון שבית הכנסת הוא מקדש מעט ומדליקים זכר למנורה שהיתה בבית המקדש.
- (33) **בערב שבת חנוכה – מה קודם מנחה או הדלקת הנרות?**
 ת. יש להחמיר להתפלל מנחה קודם ורק לאחר מכן להדליק הנרות זכר למקדש שהכהן היה מקריב את קרבן התמיד ואחר כך היה מדליק את המנורה.
- (34) **בערב שבת חנוכה – מה מדליקים קודם נר שבת או נר חנוכה? ומה צריך להקפיד?**
 ת. מדליקים נרות חנוכה ואחר כך נרות שבת. וצריך להקפיד לשים שמן שידלק עד חצי שעה לאחר צאת הכוכבים.
- (35) **במוצאי שבת בבית הכנסת – מה קודם הבדלה או הדלקת הנרות? ומדוע?**
 ת. הדלקת הנרות ואחר כך הבדלה: א) כדי לאחר את יציאת השבת עד כמה שאפשר. ב) כי אם יבדילו קודם הציבור ילכו לבתיהם ולא יהיה פרסום הנס.
- (36) **במוצאי שבת בביתו – מה קודם, הבדלה או הדלקת הנרות? ומדוע?**
 ת. קודם הבדלה ואחר כך ידליק הנרות, כי תדיר ושאינו תדיר – תדיר קודם.
- (37) **מה מוסיפים בתפילה בחנוכה? והיכן מוסיפים? ומה הדין אם שכח ולא אמר?**
 ת. מוסיפים על הניסים בברכת מודים. ואם שכח: אם לא אמר ברוך אתה ה' יחזור ויאמר. ואם אמר ברוך אתה ה' לא חוזר ויכול לאומרו אחר אלהי נצור.
- (38) **היכן מוסיפים על הניסים בברכת המזון? ומה הדין אם שכח?**
 ת. מוסיפים בברכת נודה לך. ואם שכח: אם לא אמר ברוך אתה ה' יחזור ויאמר. ואם אמר ברוך אתה ה' לא חוזר, אבל כשיגיע להרחמן יאמר הרחמן הוא יעשה לנו נסים כמו שעשה לאבותינו וכו'.

**בהצלחה רבה!!!
 חנוכה שמחה!!!**